

ФЕНОЛОГІЧНІ ФАЗИ РОЗВИТКУ НОВИХ СОРТІВ СМОРОДИНИ ЗА РІЗНИХ СИСТЕМ УТРИМАННЯ ҐРУНТУ

Смородина чорна є високопродуктивною ягідною культурою. Істотний ріст виробництва плодів смородини чорної у світі за останні 15–20 років став можливий за рахунок впровадження нових технологій і сортів, що відповідають таким технологіям. Важливим елементом технології вирощування, що забезпечує високий урожай рослин є система утримання ґрунту у прикущовій смузі, де розміщується основна частина кореневої системи.

В умовах глобальних змін клімату, збільшення нерівномірності випадання опадів протягом вегетаційного періоду в Інституті ім. Л. П. Симиренка НААН навесні 2009 року було закладено досліди по вивченню впливу мульчування та зрошення на продуктивність та процеси росту і розвитку нових сортів смородини чорної.

Метою наших досліджень є вивчення процесу проходження фенологічних фаз розвитку нових сортів смородини чорної при використанні краплинного зрошення за різних систем утримання ґрунту у прикущових смугах.

Матеріали та методика. Дослідження проводили впродовж 2010–2015 років.

Предмет досліджень – сорти смородини чорної ‘Пам’ять Правика (к)’, ‘Муза’, ‘Мелодія’, а також елітна гібридна форма № 1060 (Пегас), з використанням варіантів мульчування – чорний пар (к), агроволокно (чорного кольору), плівка (темного кольору), тирса, солома, хвоя та краплинного зрошення.

Схема садіння рослин – 3 × 0,75 м. Повторність досліду триразова. Ґрунт у міжряддях утримували під чорним паром. Дослідження виконували згідно із загальноприйнятими методиками «Методика проведення експертизи сортів плодово-ягідних, горіхоплідних культур та винограду»(2005 р.).

За результатами досліджень встановлено, що використання мульчуючих матеріалів агроволокна та плівки обумовило більш ранній початок фенофаз – початок розпукування бруньок, початок цвітіння, кінець цвітіння, настання збиральної стиглості ягід (на 1–2 дні) у всіх досліджуваних сортів порівняно з системою утримання ґрунту в прикущових смугах чорний пар. Використання в якості мульчі тирси, соломи та хвої затримувало початок настання цих фаз у смородини на 1-2 дні.